



УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **117868** (13) **U**
(51) МПК (2017.01)
A01C 1/00
A23K 10/00

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2017 01069</p> <p>(22) Дата подання заявки: 06.02.2017</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.07.2017</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.07.2017, Бюл.№ 13</p>	<p>(72) Винахідник(и): Векленко Юрій Анатолійович (UA), Ковтун Катерина Петрівна (UA), Броцак Іван Станіславович (UA), Глова Володимир Степанович (UA), Сеник Іван Іванович (UA), Міхаліна Іван Григорович (UA), Бурак Ігор Михайлович (UA), Болтик Наталя Петрівна (UA), Ворожбит Наталя Михайлівна (UA), Андрусик Павло Романович (UA)</p> <p>(73) Власник(и): ТЕРНОПІЛЬСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ ІНСТИТУТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ, вул. Тролейбусна, 12, м. Тернопіль, 46027 (UA)</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМИХ КОРМОВИХ АГРОЦЕНОЗІВ

(57) Реферат:

Спосіб вирощування озимих кормових агроценозів включає висівання однорічних озимих злакових та бобових трав. Висівають сумішка вики панонської з житом озимим у співвідношенні 1,0:1,35 за кількісною нормою висіву насіння.

UA 117868 U

Корисна модель належить до сільського господарства, а саме до кормовиробництва, і може бути використана в технологіях вирощування однорічних кормових культур.

Найважливішою передумовою розвитку тваринництва в аграрних формуваннях різних форм власності є створення в кожному господарстві регіону міцної кормової бази. Важливість галузі кормовиробництва зумовлена тим, що вона є основою для зростання поголів'я худоби і підвищення його продуктивності, а це в свою чергу, визначає темпи зростання і рівень виробництва тваринницької продукції (частка кормів в собівартості даної продукції становить 68-73 %). Однак, останніми роками дефіцит кормового білка сягає 25-30 %, що потребує нового підходу та суттєвих змін у формуванні кормової бази [1]. В умовах глобальних кліматичних змін, заслуговують на увагу посіви озимих кормових агроценозів, урожай яких збирається у травні-червні, чим створюються передумови для вирощування поукісних посівів.

Відомий спосіб організації сировинного конвеєра для виробництва зерносінажу, який полягає у висіванні озимого тритикале восени, а злакових культур (ячмінь, овес та вика яра) весною [5].

Недоліком даного способу є те, що при підсіванні ярих культур можливе значне їх пригнічення озимим компонентом та пошкодження тритикале в процесі підсівання.

За прототип корисної моделі взято спосіб вирощування озимих злаково-бобових сумішок в зеленому конвеєрі, яким передбачено, висівання вики озимої та жита озимого [3].

Недоліком даного способу є те, що в якості бобового компонента використовується вика озима, яка характеризується порівняно невисокою зимо- та морозостійкістю.

Задачею корисної моделі є розробка способу вирощування озимих кормових агроценозів.

Поставлена задача розробити спосіб вирощування озимих кормових агроценозів, що включає висівання однорічних озимих злакових та бобових трав, у якому, згідно з корисною моделлю, висівають суміш вики панонської з житом озимим у співвідношенні 1,0:1,35 за кількісною нормою висіву насіння.

Для вивчення питання розробки способу вирощування високобілкових кормових агроценозів науковцями Тернопільської дослідної станції Інституту ветеринарної медицини НААН було закладено польовий дослід на колекційно-дослідному полі ВП НУБіП України "Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого".

Ґрунт дослідного поля чорнозем опідзолений. Агрофітоценоз складався із жита озимого сорту Забава та вики панонської сорту Орлан.

Сівба травосумішки проводилася в кінці вересня за загальноприйнятою технологією. Розміри ділянок - 40 м², повторність триразова, варіанти розміщені систематично послідовно.

Обліки урожаю зеленої маси озимих проміжних травостоїв здійснювалися за методикою Інституту кормів УААН укисним методом смуговим способом із наступним зважуванням [4].

Отримані урожайні дані обробляли методом дисперсійного аналізу з використанням пакету програм на комп'ютері [2]. Вміст сухої речовини в траві визначали термостатно-ваговим методом шляхом висушування зразків в термостаті при температурі 105 °С до постійної ваги [4].

При оцінці продуктивності вико-житнього агроценозу із різним співвідношенням компонентів встановлено, що його продуктивність за листостебловою масою становила 35,7-37,3 т/га, а за сухою речовиною - 6,85-7,46 т/га залежно від частки компонентів у сумішці, (табл. 1).

Серед досліджуваних варіантів досліді найменшою продуктивністю відзначився варіант, на якому висівалося 2,5 млн. шт./га вики панонської та 1,1 млн/га (25 % від повної норми висіву у чистому вигляді) озимого жита - 35,7 т/га листостеблової маси та 6,85 т/га сухої речовини.

Таблиця

Продуктивність озимих кормових агроценозів залежно від компонентного співвідношення, т/га

Агрофітоценоз	Норма висіву, млн. шт./га	Співвідношення компонентів	Урожайність, т/га	
			листочестеблової маси	сухої речовини
Вика панонська + жито	2,5+3,4	1:1,35	37,3	7,46
	2,5+2,3	1:0,90	36,4	7,17
	2,5+1,1	1:0,45	35,7	6,85
НІР ₀₅ , т/га			0,61	0,12

Агрофітоценоз, у якому співвідношення вики панонської та жита озимого становило 1:0,90 забезпечив вихід листочестеблової маси на рівні 36,4 т/га, а сухої речовини 7,17 т/га.

Найвищою продуктивністю відзначився варіант, на якому висівалося 2,5 млн. шт./га вики панонської та 3,4 млн./га озимого жита (75 % від повної норми висіву у чистому вигляді). Співвідношення компонентів при цьому було на рівні 1:1,35. На зазначеному варіанті досліду урожайність листостеблової маси становила 37,3 т/га, а сухої речовини - 7,46 т/га.

5 Таким чином, найбільш продуктивним виявився варіант із висіванням 3,4 млн./га озимого жита та 2,5 млн./га вики панонської.

Джерела інформації:

1. Амонс С.Е. Перспективи розвитку та підвищення ефективності кормовиробництва у господарствах Вінницької області / С.Е. Амонс, В.Я. Мельник // Збірник наукових праць ВНАУ № 2 (53), том 3. - 2011. - С 75-84.

2. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта (с основами статистической обработки результатов исследований) / Доспехов Б.А. - М.: Колос, 1979. - 416 с.

3. Кулик И.Д. Продуктивность чистых и смешанных бобово-злаковых культур на светло-каштановых почвах / И.Д. Кулик, Р.Ю. Луценко, А.С. Голубь // Сборник научных трудов "Актуальные проблемы растениеводства Юга России". - Ставрополь, 2003. - С. 166-170.

4. Методика проведення дослідів з кормовиробництва і годівлі тварин / [наук. ред. Бабич А. О.]. - К.: Аграрна наука, 1998. - 77 с.

5. Россия Патент № 2600680; А01G 1/00, А23К 10/30; заявка № 2015124724/13 від 23.06.2015, Васильев А.С., Тюлин В.А. Бюл. № 30, 2016 г. "Способ организации сырьевого конвейера для производства зерносенажа".

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

25 Спосіб вирощування озимих кормових агроценозів, що включає висівання однорічних озимих злакових та бобових трав, який **відрізняється** тим, що висівають суміш вики панонської з житом озимим у співвідношенні 1,0:1,35 за кількісною нормою висіву насіння.

Комп'ютерна верстка Л. Бурлак

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601